

PAPER DETAILS

TITLE: AMERIKA'DA YASAYAN TÜRK KÖKENLİ GİRİSİMCİLERİN GİRİSİMCİLİK NİTELİKLERİ
KAPSAMINDA ALGILARI:PITTSBURGH GIDA SEKTÖRÜNDE BİR ARASTIRMA

AUTHORS: Zehra Nuray NİSANCİ,Abdullah OGRAK,Nezih Metin ÖZMUTAF

PAGES: 28-44

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/309332>

AMERİKA’DA YAŞAYAN TÜRK KÖKENLİ GİRİŞİMCİLERİN GİRİŞİMCİLİK NİTELİKLERİ KAPSAMINDA ALGILARI:PITTSBURGH GIDA SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA

Yrd. Doç. Dr. Zehra Nuray NİŞANCI¹

Yrd. Doç. Dr. Abdullah Oğrak²

Doç. Dr. Nezih Metin ÖZMUTAF³

ÖZET: Girişimciler, bir işle ilgili girişimi organize eden, yürüten ve bu süreç içerisinde riski üstlenen bireyler olarak bilinirler. Girişimcilerin sahip oldukları niteliklerin, bireysel ve örgütsel başarıyı etkileme potansiyelinde olduğu söylenebilir. Birçok küçük işletme uzmanına göre, bir işletmenin/girişimin başarılı ya da başarısız olmasının en önemli nedeni girişimcidir. Buradan hareketle gerçekleştirilen araştırmanın temel amacı, Amerika’da yaşayan Türk kökenli girişimcilerin girişimcilik nitelikleri kapsamında algılarının belirlenmesidir. Bu konuda hazırlanan anket formu 2013 Aralık 2014 Mart dönemi içerisinde Pittsburgh’da gıda sektöründe yer alan 30 Türk kökenli girişimciye uygulanmıştır. Girişimcilerin, her bir faktörü (“yönetsel algı”, “işe yönelik algı” ve “temel girişimcilik algısı”) girişimcilik niteliği olarak önemli bulduğu belirlenmiştir. “Yönetsel algı” ve “işe yönelik algı” faktörleri arasında orta düzeyde önemli bir ilişkisellik görülmüştür. Erkek girişimciler “yönetsel algı” faktörüne kadın girişimcilere göre daha fazla önem vermektedirler.

Anahtar Kelimeler: Girişimci, girişimcilik, girişimcilik nitelikleri

JEL Kodu: M10, M13, L26

PERCEPTIONS OF ENTREPRENEURS WITH TURKISH ORIGIN LIVING IN USA IN TERMS OF ENTREPRENEURSHIP QUALITIES: A RESEARCH ON PITTSBURGH FOOD INDUSTRY

ABSTRACT: It is stated that qualities of entrepreneurs who organize, conduct and take a risk about the business have potential to affect individual and organizational success. According to many small enterprises experts, main reason of being successful or unsuccessful for the business/enterprise is entrepreneur. From this point of view, fundamental aim of this research is to determine perceptions of entrepreneurs with Turkish origin living in USA in terms of entrepreneurship qualities. Survey documents prepared for this subject are applied to 30 Turkish origin entrepreneurs at food sector in Pittsburgh at the period between 2013 December and 2014 March. It is stated that entrepreneurs find each factor (‘administrative perception’, ‘perception towards business’ and ‘basic entrepreneurship perception’) important as entrepreneurship quality. It is seen that there is medium level relationally between ‘administrative perception’ and ‘perception towards business’. Also, male entrepreneurs give more importance to factor of ‘administrative perception’ than female ones.

Key Words: Entrepreneur, entrepreneurship, entrepreneurship qualities

JEL Kod: M10 M13 L26

¹ Yrd.Doç.Dr.İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, İİBF, S.Yazar, zehranuray.nisanci@ikc.edu.tr

² Yrd.Doç.Dr.Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İİBF, aograk47@gmail.com

³ Doç.Dr. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, İİBF, nezih.metin.ozmutaf@ikc.edu.tr

1. GİRİŞ

Makro düzeyde her türlü ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel gelişmenin temelinde; mikro bazda, başta psikolojik olmak üzere her türlü sağlıklılığın sürekli kılınması ve yaşamın zevkli hale getirilmesinde en etkin faktörlerden biri girişimciliktir. Genel olarak ekonomik krizlerin önlenmesi ve neden olduğu problemlerin çözülmesinde, istihdamın artırılması ve işsizlikle mücadelede, kültürel zenginlik ve çeşitliliğin küresel boyuta taşınmasında, yeryüzünün bütün coğrafyalarında insanlık refahının yükseltilmesinde, girişimcilik ve göçmen girişimcilik önemli rol oynamaktadır.

Bilginin üretilmesi ve üretim sürecine yansması, ürün ve hizmetlerde çeşitlilik ve kalitenin sağlanması, insan istek ve ihtiyaçlarının karşılanması, inovasyonun gerçekleştirilmesi, yoksulluğun minimize edilmesi, dezavantajlı grupların aktifleşerek sosyal hayata katılması, ekolojik duyarlılığın yükseltilmesi, bireyin finansal başarı kazanma, iş güvencesi sağlama ve hayallerini gerçekleştirmesi gibi bir çok etkinliğin kaynağında girişimcilik vardır.

Göçmen girişimcilerin, göç ettikleri ülkenin ekonomisi ve istihdamına katkıları yanında, özellikle ikili ilişkilerin geliştirilmesi ve güçlendirilmesinde, kendi toplumsal kültürlerini farklı bir ülkede tanıtmaya ve yaşatmada, çeşitli önyargıların kırılması ve barışın sağlanmasında önemli bir rol üstlendikleri ifade edilebilir. Girişimcilerin, ulusal ve küresel alanda kendilerinden bekleneni etkin bir biçimde yerine getirebilmelerinin, birtakım niteliklere sahip olmaları ile yakından ilişkili olduğu söylenebilir.

Girişimcilerin, görev odaklı, lider özellikli, başarı ihtiyacında, kendine güvenen, gelecek odaklı, bilgili, esnek, çok yönlü, kararlı gibi özelliklerinden sıkça bahsedilmektedir. Cantillon'un risk üstlenme (Girard, 1962), Say'ın, örgütlenme ve yönetme (Drucker, 1985:21), Schumpeter'in yeniliğe bakış açısına vurgu yaptığı girişimci tanımlamaları (Aidis,2003:4), son yüzyılın en önemli girişimci niteliklerinin, aslında yaklaşık üçyüz yıl önceden dile getirilmeye başlandığını göstermektedir. Hatta girişimcinin en önemli iki niteliğinin, 1700'lü yıllarda ifade edildiği şekilde risk almak, 1900'lerde savunulduğu gibi yenilikçilik olduğu, 2000'li yıllarda neredeyse girişimcilikle ilgili her tür yazında değişmeden dile getirilmektedir. Bunlara örnek olarak, Boone&Kurtz, 2013:196; Hill, 2011:68; Mohanty, 2005:4; Tüsiad, 2002:37-38; Dollinger, 1999:4 verilebilir. Ayrıca, tüm girişimcilerin paraya ihtiyaç duydukları, kaos ve karışıklığın olduğu yerde fırsatları fark eden bireyler oldukları, her zaman mucit, sosyal ve akademik anlamda uyumsuz, profillerinde fit ve çoğu girişimlerinde başarısız oldukları da (Kuratko, 2009:3-6) ifade edilmektedir.

Literatürde, göçmen girişimciler, etnik girişim ve girişimciler hakkında birçok çalışma olduğu gibi Türk girişimciler ile farklı ülkelerin girişimcilerinin karşılaştırıldığı ve kişilik özellikleri ile girişimciliğin ilişkilendirildiği çalışmalar da mevcuttur. Waldinger,1984; Waldinger vd.1985; Waldinger vd.1990; Baycan Levent, Kundak, 2006; Turan ve Nacumidinova, 2006; Zhao ve Seibert, 2006; Şen vd.2007; Turan ve Kara, 2007; Taş ve Çitçi, 2009; Eyüpoğlu ve Saner(2011); Friedman ve Aziz, 2012, bunlardan bazılarıdır. Waldinger(1984), etnik işletmeler kapsamında Newyork'taki Alman işletmelerini; Waldinger vd.(1985), gelişmiş toplumlarda etnik işletmeler ve çalışma alanı hareketliliğini; Waldinger vd.(1990) ise endüstriyel toplumlarda göçmen işletmeler ve etnik girişimcileri incelemişlerdir. Baycan Levent ve Kundak(2006), İsviçre'deki Türk girişimcilerin demografik özellikleri ile girişimciliğe yönelme sebeplerini; Turan ve Nacumidinova(2006), girişimcilerin sahip oldukları kişiliklerin, kültürler arasında farklılık gösterdiği konusunu Türkiye ve Kırgızistanlı girişimcileri karşılaştırarak ele almışlardır. Şen ve arkadaşları(2007), Avrupa Birliği ve Almanya'daki Türk girişimcilerin demografik özelliklerini; Turan ve Kara(2007), İrlandalı ve Türk girişimcilerin girişimci özelliklerini karşılaştırmalı olarak incelemişlerdir. Eyüpoğlu ve Saner (2011), Kıbrıslı Türk kadın girişimcileri, Zhao ve Seibert (2006), kişilik özellikleri

ile girişimcilik durumu ilişkisini, Friedman ve Aziz (2012) ise, Türkiye ve Amerika'daki girişimcilik faaliyetleri, güdüler, özelemler ve algıları karşılaştırmalı olarak ele almışlardır. Yapılan incelemede, Amerika'da yaşayan Türk girişimcilerin girişimcilik nitelikleri kapsamında algılarının ele alındığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Göçmen Türk girişimcilerin demografik özelliklerinin ele alındığı çalışmalar, genellikle Avrupa kaynaklı olup, orada faaliyet gösteren Türk girişimcilerle ilgilidir. Buradan hareketle araştırmanın temel amacı, Amerika'da yaşayan Türk kökenli girişimcilerin girişimcilik nitelikleri kapsamında algılarının belirlenmesidir.

Örneklemini Pittsburgh'da sahip-yönetici konumundaki Türk kökenli girişimcilerin oluşturduğu çalışmada, girişimcilerin girişimcilik nitelikleri kapsamında algıları, temel girişimcilik algısı, işe yönelik algı ve yönetsel algı şeklinde üç faktör altında incelenmiştir. Katılımcı liderlik anlayışı, yetki devretme, beşeri ilişkilerde uyumlu olma, cesur ve inançlı olma, yenilik ve değişimlere açık olma, bireysel ve özgün fikirlere sahip olma konularındaki algılar, yönetsel algı boyutunda; planlı olma, doğru işi doğru zamanda yapma ve çok çalışma ile ilgili algılar, işe yönelik algı boyutunda; risk alma, dürüstlük ve güvenilirlik ile ilgili algılar ise temel girişimcilik algısı boyutunda incelenmiştir. Pittsburgh gıda sektöründe faaliyet gösteren Türk kökenli girişimcilerin temel girişimcilik nitelikleri konusunda farkındalıklarının, bilinç seviyelerinin ve konu ile ilgili algı ve yargılarının ortaya konulduğu çalışmanın, literatüre katkı sağlayabileceği ve potansiyel girişimcilere fiktisel anlamda rehberlik edebileceği düşünülmektedir.

2. GİRİŞİMCİLİK VE GİRİŞİMCİ

Girişimciliğin, bir zihin seti, yapılandırılmamış, kaotik olduğu (Kuratko, 2009:3,6); kendi işinin patronu olma, finansal başarı kazanma, iş güvencesi sağlama ve hayat kalitesini geliştirmek isteyen bireyler için cazip bir kariyer seçeneği sunduğu (Boone and Kurtz, 2013:187; Akdemir, 2013:44), girişimcinin, yenilikçi, risk alıcı ve kaynak sağlayıcı özelliklerinin girişimciliğin tamamlayıcı ve ayrılmaz parçası olduğu (Kaiser,1990; Akt. Kreft and Sobel, 2005) ifade edilmektedir.

Orijinalinde risk alan kişileri tanımlamada kullanılan girişimci/entrepreneur kavramı (Bolton &Thompson, 2002; Akt. Yang and Goralski, 2011:158) ise, önceleri sıradan bir işletme kuran ve yönetenler için, daha sonraları ise “yeni ürünler veya hizmetlerin değişimi, yeniden oluşumu, dönüşümü ya da tanıtımı ile ilgili fırsatları izleyenler için”(Robbins, Coulter, 2012:537) kullanılmıştır. Ekonomik gelişmenin anahtarı olarak kabul edilen (Mohanty, 2005:4) ve özellikle kaynakları birleştirme becerilerine (Sharma&Chrisman,1999;Akt. Yang and Goralski, 2011:158) ve kaosları uyuma çevirebilen yaratıcı kişiliklerine (Gerber, 1997:24) dikkat çekilen girişimciler, girişimcilik faaliyetlerini ülkesi dışında gerçekleştirdiklerinde ise, göçmen girişimciler ya da etnik girişimciler olarak anılmışlardır. Azınlıklar ve göçmenler için etnik kavramının kullanılması doğru olacağı belirtilmektedir (Rath,2000:3).

Girişimciler, para, insan, iş modeli, strateji ve uygulanabilir bir işi fırsata dönüştürmek için gerekli olan risk alma yeteneklerini biraraya getiren ve kaynakları birleştiren kişilerdir (Sharma& Chrisman,1999; Akt. Yang and Goralski, 2011:158). En basit şekilde, bir işletmeyi kuran ve bu işletmede faaliyetleri yürüten kişiler olarak ele alınan girişimciler (Tekin, 1999:1), bu yönü ile aynı zamanda işletme sahipleridirler. Girişimci ile küçük işletme sahipliğinin farklı olduğu bazı kaynaklarda dikkat çekilen bir konu olsa da (Cunningham and Lischeron, 1991:45), bu iki kavramın bazen birbirlerinin yerine kullanıldığı, ancak girişimciliğin, bir işletme oluşturmaktan daha fazla bir şey olduğu ifade edilir (Kuratko, 2009:3). Çoğu küçük işletme sahibinin aynı motivasyon, yaratıcı enerji ve başarı isteğine sahip olduğu doğru olmakla birlikte, girişimciyi farklı kılan, onun nihai hedefinin genişleme ve büyüme olmasıdır (Boone&Kurtz, 2013: 185). Genişleme ve büyümenin, yenilik ve

yaratıcılıkla yakından ilişkili olduğu ve bu boyutların, girişimci kavramının tanımlarında genellikle ön plan çıktığı (EU Commision Report 2008:10) söylenebilir.

Girişimciler, yeni kombinasyonları gerçekleştirenler (Brémond&Gélédan, 1990:154) ve yenilikleri ilk ticarileştirenler (Hill, 2011:68) olarak anılsalar da, “bir işle ilgili girişimi, organize eden, yürüten ve risk alan kişiler (Siropolis, 1994:51) olma niteliklerini hâlâ korumaktadırlar. Say’ın 1800’lerde dikkat çektiği örgütlenme ve yönetme niteliği ise, bugün girişimcilerden çok yönetim fonksiyonlarını üstlenen yöneticilerin nitelikleri arasında sayılmaktadır (Robbins&Coulter, 2012:11; Jones&George, 2006:15; Tosun,1990:41). Girişimcilerin, yöneticilerden farklı olduğu (Boone&Kurtz, 2013: 185), ancak girişimcilerin nitelikleri arasında yöneticiliğin (Berber, 2000:23), yöneticilerin gerçekleştirdikleri roller arasında girişimciliğin var olduğu bilinmektedir. Yöneticiler, özellikle karar vermeye yönelik rolleri yerine getirirken girişimcilik rolünü gerçekleştirmekte (Robbins&Coulter, 2012:11), bu süreç içerisinde örgütün performansını arttırmak için yeni projeleri başlatmakta ve bunları izlemektedirler (Robbins ve Judge; 2013:6).

Girişimci, yeni kurmuş olduğu örgütte sahip-yönetici konumunda iken tüm yönetsel faaliyetleri, planlama, örgütlenme, yürütme, koordine etme, denetleme ve liderlik etme gibi yönetim fonksiyonlarını bizzat üstlenmek durumundadır. Liderlik, bireyleri etkilemek ve isteklendirmekle ilişkilidir. “Etkileme, motive etme, liderlik etme, yönlendirme ve harekete geçirme işlevlerinin tümünü içermektedir (Certo and Certo; 2009:8). Buna göre, etkileme, “bireyin diğer insanlarla pozitif etkileşimler gösterme/sosyotropi” (Beck,1983; Akt.Clark and Beck, 1991:370; Bieling vd. 2000:763) özelliğine de işaret eder. Bu noktada girişimcilerin, hem çalışanları, hem de piyasayı etkileme özelliğinden bahsedilebilir.

Yapılan çalışmalar, girişimcilerin yöneticilik başarısı için gerekli olanlardan farklı olarak belli kişisel özellikler ve genel davranış kalıplarına sahip olduklarını göstermektedir (Boone&Kurtz, 2013:185). Bugünün şirketleri, yönetici olarak, bir örgütün başarılı olması için nasıl bir vizyon oluşturulup sürdürüleceğine dair becerilere sahip, akıllı, yüksek motivasyonlu insanları aramaktadırlar. 21. yüzyıl yöneticisinin, iş sorunlarına eleştirel düşünme becerileriyle yaratıcılık katması ve değişime öncülük etmesi gerekir”(Boone&Kurtz, 2013:23). Schumpeter, bir asır önce girişimcinin bu özelliğine dikkat çekmiş ve ön plana çıkarmıştır. Günümüz dünyasında yönetsel niteliklere sahip girişimcilere ve girişimci niteliklerine sahip yöneticilere sahip olan işletmelerin, küreselleşen dünyada önemli bir avantaj yakaladıkları söylenebilir.

3. GİRİŞİMCİLİK NİTELİKLERİ

Girişimcilik nitelikleri konusunda farklı kaynaklarda farklı görüşlere rastlamak mümkündür. Kuip ve Verheul (2003), girişimcilik literatüründe girişimci birey profilini tanımlamak için beceri, tutum, özellikler, nitelikler de dâhil olmak üzere birçok farklı terimin kullanıldığını ifade ederler (Kuip ve Verheul, 2003:9). Girişimcilik yetkinliklerinin belirlenmesi sorununa değinen Caird(1992), bu niteliklerin, başarı güdüsü, girişimciliğe yönelme, yaratıcılık, yenilikçilik ve hayal gibi kişilik değişkenleri; müzakere ve ikna gibi iletişim becerileri; problem çözme, karar verme, organize etme ve izleme gibi yönetsel becerileri; matematiksel ve veri sunum becerileri gibi analitik becerileri; öz-farkındalık ve değerlendirme, kariyer planlama teknikleri ve öz-yönelimli öğrenme gibi kariyer becerileri; bilgisayar okuryazarlığı ve iş ile ilgili bilgiyi içeren bilgi düzeyi; ihtiyaçlara ve sonuçlara duyarlılık, algılama ve esnek tutum şeklindeki tutumlar gibi birçok niteliğin, girişimcilik niteliği olarak etiketlenmiş olduğunu savunur (Caird 1992; Akt. Kuip ve Verheul, 2003:9). Bu çalışmada girişimcilik niteliklerini belirleyen faktörler, kişilik ve yetenek, bilgi ve deneyim, istek ve çevre olmak üzere dört başlık altında ele alınacaktır.

1.1. Kişilik ve Yetenek

Bireyin yaşam biçimi olarak ele alınan kişilik (Eroğlu, 1995:138), geniş bir yelpazede insan davranışı ile ilgilenmekte ve bir bireyin zihinsel, duygusal, sosyal, fiziksel, hemen hemen her şeyini kapsamaktadır (Ewen,1998:1). Dürüstlük, çekingenlik, kavgacılık, inatçılık, kibirlilik, yalancılık, vs. gibi özellikler kişilik özellikleri arasında sayılmaktadır (Güney, 2011:5,56). Kişilik gelişimine katkıda bulunan birçok faktör arasında, en önemlilerinin, kalıtım, kültür, aile, üye olduğu gruplar ve tecrübe olduğu ifade edilmektedir (Coté vd.1994:58). Kişiliğin, kişi-örgüt bütünleşmesinde çok önemli bir yerinin olması (Şimşek vd.2014:82) ve bireyin kişilik özelliklerinin, bireysel ve örgütsel başarıyı etkileme potansiyeli taşıması, bu özellikleri girişimcilik açısından önemli hale getirmektedir.

Kurulan işletmelerin çoğunlukla başarısız olmalarının arkasında, girişimcilerin sahip olmaları gereken kişilik özelliklerinin bulunmayışının olduğu; özgüveni düşük, risk almaktan korkan, yeniliklere uyum sağlaması zor, yaratıcı gücü düşük olan bireylerin, başarılı olma ihtimalinin yüksek olmasının beklenemeyeceği ifade edilmektedir (Lischeron,1993:84). Yine birçok küçük işletme uzmanına göre, bir işletmenin başarılı ya da başarısız olmasının en önemli nedeni girişimcidir (Siropolis, 1994:51). Sambasivan ve arkadaşları, kişilik özellikleri ile firma performansı arasındaki ilişkiyi ele aldıkları araştırmalarında, kişilik özelliklerinin firma performansını etkilediğini ortaya koymuşlardır (Sambasivan ve Arkadaşları, 2009:798).

Birçok çalışmada girişimci niteliklerinden bahsedilse de, genel kabul gören bir özellikler listesi bulmak zordur (Casson, 1995; Swedberg, 2000; Akt: Tüsiad, 2002:37). Honolulu'ya göre girişimciler, özgüvene sahip, görev odaklı, risk yüklenen, liderlik davranışı sergileyen, özgün ve gelecek odaklılar (Honolulu 1977; Akt. Mohanty, 2005:8). Bunları da içerecek şekilde 25 özellikten bahseden Mohanty, girişimcilerde olması gereken özelliklerin başında, başarı ihtiyacı, bağımsızlık, risk alma, kontrol odağı, azim, pozitif benlik algısını sayar. Bunlara ayrıca, fırsatları keşfetme ve bulma yeteneği, başarı umudu, esneklik, analitik zihnin yeteneği, etkinlik duygusu, geribildirim açıklık, deneyimlerden öğrenme, belirsizliğe katlanma, iletişim becerileri, başkalarını etkilemek becerisi, strese katlanma, kaynakları harekete geçirme yeteneği gibi özellikleri ekler (Mohanty, 2005:8).

Girişimcilerde bulunması gereken yeteneklerden de bahsetmek gerekir. “Yetenek, bireyin, bir iş için gerekli çeşitli görevleri yerine getirme kapasitesidir (Robbins ve Judge, 2013:51) ve bireyin, belirli ilişkileri kavrayabilme, analiz edebilme, çözümleyebilme, sonuçlandırma gibi zihinsel özelliklerinin ve bazı davranışları gerçekleştirebilme şeklindeki bedensel özelliklerinin bütünü şeklinde ele alınmaktadır (Güney, 2011:65). Girişimcilerde kişilik ve yetenek ayırımı gidilmesi önemlidir. Böyle bir ayırımı gidilmesinin nedeni, kişiliğin daha çok bireyin özel ve ayırt edici davranışlarını içermesi, yeteneğin ise kişiliğin bir parçası olmakla birlikte, sosyal öğrenme yoluyla davranış değişikliğine yol açabilmesidir (Morgan, 1986:311). Bireylerin kişilik özellikleri girişimci olmalarına elverişli olsa da, bazı yeneklere sahip olmaması, girişimcilik davranışının başarısızlıkla sonuçlanmasına sebep olabilecektir. Girişimcilerde bulunması arzu edilen yetenekler arasında, öğrenme yeteneği, yaratıcılık yeteneği, risk alabilme, planlama, yönetme ve koordine etme, problem çözme, vizyon sahibi olma, analitik olma, vs. sayılabilir.

Girişimciler, elde ettikleri bilgiler ve gözlemledikleri olayları, algılama, analiz etme, yorumlama yeteneğine sahip olmalıdırlar. “Algı sürecinde algıyı etkileyen faktörlerin başında insanın genetik yapısı ve yaşadıkları gelmektedir” (Arkonaç, 1998; Akt. Bakan ve Kefe, 2012:22). Bunların dışında algılama süreci, kişilerin sahip oldukları değer yargıları, amaç ve hedefleri, ihtiyaçları, içinde yetiştikleri kültürel ortam, bilgileri, hisleri, geçmişteki tecrübeleri ve hatta biyolojik ve fiziksel özellikleri gibi birçok etmen tarafından etkilenmektedir (Eren, 1998:275). Gereksinimler, güdüler ve tutumlar da algılamayı etkilemektedir (Baysal ve

Tekarslan, 1996:46). Lawrence ve Lorch, yöneticilerin çevreleri ile ilgili bilgilerinin yönetsel algı tarafından süzgeçten geçirildiğini; Ranson, yönetsel yorum ve kararların örgütler için önemli olduğunu (Lawrence ve Lorch, 1967; Ranson,1980; Akt: Sucu, s:189) vurgulamıştır. Dolayısıyla algılama, analiz etme ve yorumlama yeteneklerinin, bireylerin/girişimcilerin başarılarını etkileyen bir faktör olduğu söylenebilir.

1.2.Bilgi ve Deneyim

Sahip olunan bilgi ve yaşam deneyimleri, girişimcilik niteliklerini etkiler. Bilgi, uygulama sürecinde girişimcinin en temel ihtiyacı, her karar sürecinin stratejik öneme haiz, olmazsa olmazdır. Barringer ve Ireland’a göre, “başarılı girişimcilerin en önemli dört özelliğinden biri, uygulama bilgisine sahip olmaktır” (Barringer and Ireland, 2012:36). Uygulama bilgisi formel bir eğitimle edinilebileceği gibi, informal yollarla da edinilebilir. Bu kapsamda bilgi ve girişimcilik faaliyetleri arasında doğrusal bir ilişkinin ve pozitif bir korelasyonun var olduğu söylenebilir. Yapılan çalışmalar, eğitim ile girişimcilik arasında bir ilişkinin var olduğuna işaret etmektedir (Henricks,2010; Akt.Boone&Kurtz, 2013:192; Ersoy, 2010:71-77).

Girişimciler, bir işe başlarken her türlü deneyime sahip olmayabilirler. Ancak konumları gereği, çevredeki değişimlere karşı duyarlı ve öğrenmeye istekli olmaları gerekir. İstekli olmaları halinde, ihtiyaç duydukları (bilgisayar kullanmak gibi) yetenekleri öğrenebilirler. Yeni iş kuran girişimcilerin karşılaştığı sorunların büyük bir kısmının, girişimcilerin tecrübesizliğinden kaynaklandığı ifade edilmektedir (Harper,2003;Akt.Tayşir; 2013:103). Girişimcilerin çoğu, girişimlerine başlamadan önce genellikle başka işletmelerde çalışır, yapacakları işle ilgili bilgi birikimine sahip olur, tecrübe kazanır, ondan sonra girişimciliğe kalkışırlar. Bir bakıma çalıştıkları işletmeleri, girişimcilik faaliyetlerini ve işi öğrenebilecekleri bir araç, öğrenmelerine katkıda bulunan bir deneyim olarak görürler. Bu çalışmanın örneklemini oluşturan girişimcilerin çoğu da, önce bir işletmede çalışan olarak bulunduklarını, daha sonra elde ettikleri deneyimlerinden faydalanarak girişimlerini kurduklarını beyan etmişlerdir.

1.3. İstek

Girişimcilikte başarının etkilendiği bir başka önemli faktör, istektir. Örneğin, isteğin başarıyı etkilediği yargısı “Başarı = yetenek X istek, olarak ifade edilebilmektedir” (Eren, 1998:62). İstek, bir şeye duyulan eğilim, arzu, şevk olarak tanımlanmaktadır (<http://www.tdk.gov.tr/12.1.2014>). Girişimcilik sürecinde önemli olan, “bireylerin sahip olduğu yetenekleri ortaya koyma istekleri, yani başarı güdüsünün yoğunluğudur” (Özcan, 1992:28). Başarı güdüsüne sahip bireylerin, bireysel ve profesyonel hedeflere yönelik olarak istekli ve gayretli çalışma ile zorluklara meydan okuma eğilimlerinin yüksek olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle başarı güdüsünde mükemmellik, kazanma ve içsel başarı duygusu ön plana çıkmaktadır (Atkinson,1964; McClelland,1961; Epstein ve Harackiewicz 1992; Akt.Kaya ve Selçuk, 2007:176). Süral Özer ve Topaloğlu (2007), girişimcilerin başarı ve bağımsızlık ihtiyaçlarının, diğer ihtiyaçlara göre daha yüksek olduğunu (Süral Özer ve Topaloğlu, 2007:439); Christopher ve arkadaşları (2004) da, başarı isteğinin hem girişimcilik kariyerini seçme ile hem de girişimcilik performansı ile ilişkili olduğunu bulgulamışlardır (Christopher vd, 2004:95). Dolayısıyla girişimcilikte başarının, belli yetenekleri ve isteği gerektirdiği söylenebilir.

1.4. Çevre

Girişimciliği etkileyen faktörler arasında, içinde birçok unsuru barındıran çevrenin önemi büyüktür. Çevresel faktörler, girişimcilik sürecinin dışında kalan, ancak süreci yakından etkileyen dışsal faktörlerin bütünü olarak kabul edilebilir. Bu faktörlerin bazen, girişimciliği özendirici ve kolaylaştırıcı, bazen de zorlaştırıcı ve engelleyici koşullar içerdiği ifade

edilebilir. Çevresel faktörler içerisinde, toplumsal ve ahlaki değerler, hukuk sistemi, ekonomik istikrar, dış ticaret politikası, eğitim sistemi, fiziki altyapı, teşvik politikaları, devlet yardımları, bilgi teknolojileri ve teknolojik gelişim, finans ve bankacılık sistemi, inançsal kurumlar, sivil toplum kuruluşları ve toplumsal kültür sayılabilir.

Girişimcilik, içinde yaşanan toplumsal yapının değerleriyle yakından ilişkilidir. “Girişimci ekonomiyi en başarılı şekilde uygulayan ülkenin ABD olduğu ve ABD’nin diğer ülkeler için ulaşmak istenen bir model olarak kabul edildiği belirtilmektedir” (<http://www.tusiad.org.tr>11.2.2014). Girişimcilik faaliyeti ile ilgili yapılan bir çalışmada, otuz altı ülke içerisinde ABD’nin ilk üçte tespit edilmiş olması; yeni bir çalışmanın, Amerikalıların yüzde 70’inden fazlasının başkası için çalışmaktansa, girişimci olmayı tercih ettiklerini ortaya koymuş olması (Pride vd.,2008:185), toplumsal yapının girişimcilikle ilişkisini ortaya koyması açısından önemlidir. Girişimciliğin, içinde bulunulan çevreye; “ülkeye, bölgeye, hatta mensup olunan dine göre farklılık gösterebileceği” (Hill, 2011:122,123) dikkate değer bir ifade olarak kabul edilmelidir.

Çalışmanın araştırma modelinde girişimcilerin sahip oldukları nitelikler, yönetsel girişimcilik nitelikleri, temel girişimcilik nitelikleri ve işe yönelik girişimcilik nitelikleri şeklinde üç temel faktör altında gruplandırılmıştır. Yönetsel girişimcilik nitelikleri kapsamında, katılımcılık, yenilik ve değişime açık olma, cesaret ve inanç gibi temel özelliklere, temel girişimcilik nitelikleri kapsamında risk alabilme, dürüst olma ve güvenilirlik gibi özelliklere ve işe yönelik girişimcilik nitelikleri kapsamında, çok çalışma, planlı olma, zaman yönetiminde hassas olma gibi özelliklere yer verilmiş, girişimcilerin bu nitelikler kapsamında algıları ortaya konmaya çalışılmıştır.

4. ARAŞTIRMA

Araştırma, Amerika’nın Pensilvanya Eyaleti, Pittsburgh şehri gıda sektöründe gerçekleştirilmiştir. Tarihi ve çevreyi koruma nedeniyle 11 en iyi ve yaşanabilir şehirlerinden biri seçilen Pittsburgh, (<http://pittsburghpa.gov>/25.08.2015) 151 km² alana sahip (<http://www.fuatur.com> 25.08.2015), ABD’nin doğusunda Pensilvanya eyaletinde Philadelphia’dan sonra 2. büyük şehir olup (<https://tr.wikipedia.org/> Pittsburgh 29.08.2015), 335 bin civarında nüfusa sahiptir. YÖK araştırma bursu ile gidilen Penn State Üniversitesi Beaver Kampüsü, Pittsburgh ili sınırları içerisinde bulunduğundan, araştırma örneklemini bu şehirde yaşayan Türk kökenli girişimciler oluşturmıştır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı, Amerika’da yaşayan Türk kökenli girişimcilerin girişimcilik nitelikleri kapsamında algılarının belirlenmesidir. Girişimcilerin temel girişimcilik nitelikleri konusunda farkındalıklarının, bilinç seviyelerinin ve konu ile ilgili algı ve yargılarının ortaya konulduğu çalışmanın, literatüre katkı sağlayabileceği ve girişimcilik eğiliminde olan bireylere fikrîsel anlamda rehberlik edebileceği düşünülmektedir.

1.2. Veri Toplama Araçları

Araştırma için hazırlanan anket formu iki temel bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, araştırmanın bağımsız değişkenleri olan yaş, cinsiyet ve eğitim durumu yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde girişimci niteliklerini ortaya koymaya yönelik, “girişimcilik bir risktir; bir işe başlarken iyi bir plan hazırlamak tüm sorunları çözer; başarı için doğru zamanda doğru işi yapmak gerekir; çok çalışarak her işin üstesinden gelinebilir; dürüst ve güvenilir olmak, sözünde durmak çok önemlidir; ücretli çalışmaktansa kendi fikirlerini hayata geçirmek tercih edilmelidir; cesaret ve inançla her engel aşılabılır; katılımcı liderlik anlayışı tercihimdir; yenilik ve değişimlere açık olmak gerekir; yetki devredebilme cesaretini göstermek gerekir; insan ilişkilerinde uyumluluk çok önemlidir” gibi onbir (11) önerme yer

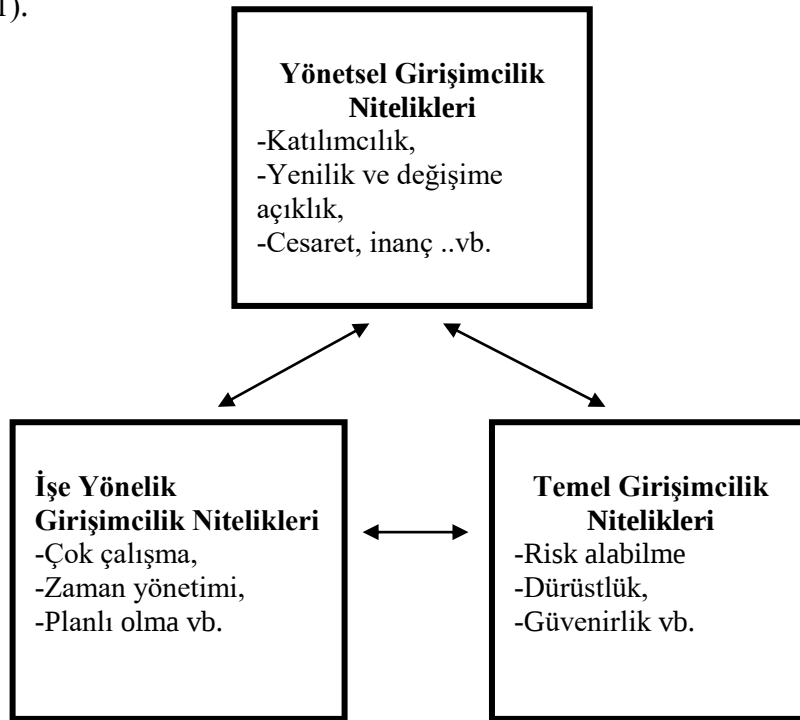
almaktadır. Önermelere istatistiksel değerlendirmeler için 5’li Likert ölçeği kapsamında kesinlikle katılmıyorum için 1, katılmıyorum için 2, orta düzeyde katılıyorum için 3, katılıyorum için 4, kesinlikle katılıyorum için 5 ağırlık değeri verilmiştir. Onbir(11) önerme faktör analizi sonucu üç faktör altında toplanmıştır.

1.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmaya yönelik olarak hazırlanan anket formu Pittsburgh kapsamında yüz yüze anket yöntemi ile Aralık 2013 - Mart 2014 tarihleri arasında 30 Türk girişimciye uygulanmıştır. Araştırmada istatistiksel analizler kapsamında SPSS yazılımı kullanılmıştır. Araştırma kapsamında faktör analizi, Mann Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve korelasyon analizi yapılmıştır.

1.4. Araştırmanın Teorik Modeli

Araştırmanın teorik modeli, Türk girişimcilerin, temel, yönetsel ve işe yönelik girişimcilik nitelikleri kapsamındaki algıları ve ilişkisellikleri üzerine kurulmuştur (Bkz. Şekil 1).

Şekil 1. Araştırmanın Teorik Modeli

1.5. Araştırmanın Hipotezleri

H₁: Türk girişimciler için girişimcilik kapsamında yönetsel nitelikler önemlidir.

H₂: Türk girişimciler için girişimcilik kapsamında işe yönelik nitelikler önemlidir.

H₃: Türk girişimciler için girişimcilik kapsamında temel nitelikler önemlidir.

H₄: Türk girişimciler için girişimcilik kapsamında nitelik algıları (yönetsel, işe yönelik, temel) açısından ilişkisellik bulunmaktadır.

H₅: Sosyo demografik (yaş, cinsiyet, eğitim durumu) değişkenler açısından faktörler kapsamında yer alan nitelik algıları (yönetsel, işe yönelik, temel) için farklılık vardır.

1.6. Araştırmanın Kısıtları

Araştırmanın kısıtı, araştırmanın yapıldığı Pittsburgh şehrinde gıda sektöründe faaliyetini sürdürmekte olan Türk girişimci sayısının az olmasıdır. Ancak bu bir bakıma da hedef

kitlenin tamamına ulaşımı sağlayan bir uygulama sürecini de beraberinde getirmiştir. İstatistiksel açıdan ise merkezli limit teoremi kapsamında örnek hacminin 30 ve üstü olması, sonuçlar açısından güvenilir olmasının bir ölçüsü olarak kabul edilebilecektir.

5. BULGULAR

1.1. Sosyo-Demografik Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan bireylerin genel olarak sosyo-demografik bulguları yer almaktadır. Ankete katılanların (n=30) genel yaş ortalaması ve standart sapması 44,4 $\pm$ 6,56'dır. Ankete katılan kadınların (n=4) yaş ortalaması ve standart sapması 46,5 $\pm$ 8,96; erkeklerin (n=26) yaş ortalaması ve standart sapması 44,1 $\pm$ 6,29 olarak belirlenmiştir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu (%86,7) erkek girişimcilerden oluşmaktadır. Katılımcıların yarısından fazlası (%56,7), 40-49 yaş aralığında yer almaktadır. Girişimcilerin çoğu, önce ücretli olarak çalışmış, işi öğrendikten sonra kendi girişimlerini kurmuşlardır. Bu nedenle yaşlarının 40 üzeri olması normal olarak kabul edilebilir.

Katılımcıların eğitim düzeyi açısından lisans ve lisansüstü bireyler(%73,4) kapsamında dağılımı orta öğretime göre yüksektir (Bkz. Tablo 1). Bu sonuç, katılımcıların Amerika'ya gelme nedenleri ile ilişkilendirilebilir. Zira girişimcilerin yaklaşık 1/3'ü, Amerika'ya eğitim amacıyla gelmiş bireylerdir.

Tablo 1. Sosyo Demografik Bulgular

Cinsiyet	N	%
Kadın	4	13,3
Erkek	26	86,7
Toplam	30	100
Yaş	N	%
30-39	7	23,3
40-49	17	56,7
50 ve üstü	6	20,0
Toplam	30	100
Eğitim Durumu	N	%
Orta Öğretim	8	26,7
Lisans	14	46,7
Lisansüstü	8	26,7
Toplam	30	100

1.2. Ölçüm Aracının Güvenirliği

Anketin ikinci bölümünde yer alan 11 önermeye temel bileşenler analizi kapsamında faktör analizi uygulanmıştır Kaiser-Meyer-Olkin değeri 0,754 bulunmuş ve Bartlett Küresellik Testi sonucunda sıfır hipotezi (H_0 : korelasyon matrisi birim matristir) reddedilmiştir ($\chi^2_{55}=148,363$, $p=0.000$). Anti imaj korelasyon matrisinin köşegen değerleri 0,908-0,508 değerleri arasında değişim göstermektedir. Bu üç sonuç kapsamında 11 önermeden oluşan yapı faktör analizine uygundur (Bkz. Tablo 2). Faktör analizi sonucu oluşan 3 faktör toplam varyansı % 69,876 oranında açıklamaktadır. Toplam varyansın, %34,509'unu birinci, %19,409'unu ikinci ve %15,958'ini üçüncü faktör açıklamaktadır. Oluşan 3 faktörlük yeni yapının genel Cronbach Alfa değeri 0.857'dir. Bu sonuca göre ankette yer alan önermelerin konuyu yüksek derecede açıkladığı belirlenmiştir. Genel, faktör ve madde bazında Cronbach Alfa değerleri de tutarlılık göstermektedir (Bkz. Tablo 2). 11 önerme için genel soru ortalaması (item-means) 4,2 ve ortalama varyans 0.85'tir. Faktörler incelendiğinde; F1 faktörünün “yönetmelik algısı”, F2 faktörünün “işe yönelik algısı” ve F3 faktörünün “temel girişimcilik algısı” ağırlıklı önermeleri içerdiği belirlenmiştir (Bkz. Tablo 2).

Tablo 2. Faktör Analizi ve Tanımlayıcı İstatistikler

Önermeler Girişimcilik niteliği olarak ... önemlidir	Faktör İsmi	Faktörler			Cronbach Alfa Skorları		$\bar{x} \pm s$ N=30
		F1	F2	F3	Genel=0,857		
Katılımcı liderlik anlayışı	Yönetsel Algı	,834	,270	,016	,804	0,850	4,1±,92
Yenilik ve değişime açıklık		,787	,196	,022	,826		4,4±,73
Cesaret ve inanç		,755	,359	,148	,814		3,9±1,14
Uyumlu insan ilişkileri		,726	-,081	,062	,849		4,6±,49
Yetki devri		,726	-,073	,364	,842		4,2±,61
Bireysel / özgün fikirler		,690	,365	,005	,841		3,8±1,24
Çok çalışma	İşe Yönelik Algı	,056	,906	,137	,553	0,749	3,6±1,22
Planlı olma		,261	,759	,391	,580		3,4±1,22
Doğru iş ve doğru zaman		,546	,558	,253	,739		4,4±,85
Risk alma	Temel Girişimcilik Algısı	,049	,196	,864	-	0,550	4,5±,82
Dürüstlük ve güvenilirlik		,091	,057	,784	-		4,8±,37

1.3. Faktörlerin Önemliliği ve İlişkiselliğe Yönelik Bulgular

“Yönetmel algı”, “işe yönelik algı ve “temel girişimcilik algısı” faktörleri ileri düzeyde önemli bulunmuştur (Bkz Tablo 3). Bu sonuçlara göre “H₁, H₂ ve H₃ kapsamında etkilidir hipotezleri” kabul edilmiştir.

Tablo 3. Faktörlerin Önemliliğine Yönelik Bulgular

Faktörler	N	$\bar{x} \pm s$	Tek Örnek t testi (Test Değeri $3 \leq \mu$)	
			t	p
F1 (Yönetmel Algı)	30	4,1±,68	9,491	0,000
F2 (İşe Yönelik Algı)	30	3,8±,90	4,957	0,000
F3 (Temel Girişimcilik Algısı)	30	4,6±,53	17,202	0,000

“Yönetmel algı” ile” “işe yönelik algı” faktörleri arasında üye açısından orta düzeyde bir ilişkisellik/birlikte değişim ortaya çıkmıştır. İlişki istatistiksel olarak anlamlıdır. Diğer faktörler arası ilişkisellik/birlikte değişim istatistiksel olarak anlamlı çıkmamıştır (Bkz Tablo 4). Bu sonuçlara göre H₄ hipotezi sadece “yönetmel algı” ile” “işe yönelik algı” faktörleri açısından kabul edilmiştir.

Tablo 4. Faktörler Kapsamında Korelasyon Analizi Bulguları

Faktör	İstatistik	Faktör	
		F2	F3(Temel Girişimcilik Algısı)
F1 (Yönetmel Algı)	r	,554**	,203
	p	,002	,283
F2 (İşe Yönelik Algı)	r	-	,326
	p	-	,079

1.4. Sosyo Demografik Değişkenler Açısından Faktörlere Yönelik Bulgular

Cinsiyete göre F1 faktörü için erkekler (ortalama fark kadın = 7 ve ortalama fark erkek = 16,81) yönünde anlamlı bir farklılık bulunmuştur (U=18, p=0,037). Bu sonuca göre cinsiyet kapsamında F1 faktörü için H₅ hipotezi kabul edilmiştir.

Yaş ve eğitim durumu değişkenleri kapsamında herhangi bir faktör için anlamlı bir farklılık yoktur ($p>0,05$). Bu sonuca göre H_5 hipotezi yaş ya da eğitim durumuna göre faktörler açısından kabul edilmemiştir.

6. SONUÇ

Bir girişimin başarı ya da başarısızlığının en önemli nedeninin girişimcinin bizzat kendisi olduğu (Siropolis, 1994:51), işletme başarısızlığının, girişimcilerin gerekli niteliklere sahip olmamalarından kaynaklandığı (Lischeron, 1993:84) ifade edilmektedir. Girişimcilerin kişilik nitelikleri ve fırsatları algılama özellikleri ile firma performansı arasında ilişki olduğu (Sambasivan ve Arkadaşları, 2009:798) araştırmalarla ortaya konulmaktadır. Bunların tümü, girişimcilik faaliyetleri açısından nitelikleri önemli hale getirmekte, girişimcilerin konu ile ilgili algılarını kritik bir konuma oturtmaktadır.

Girişimcilerin algılarını belirlemek üzere hazırlanan ve Pittsburgh gıda sektöründe yer alan 30 Türk kökenli girişimciye uygulanan anket sonuçlarına göre, katılımcıların büyük çoğunluğu (%86,7) erkek; yarısından fazlası (%56,7), 40-49 yaş aralığındadır. Eğitim düzeyi açısından bakıldığında, katılımcıların %73,4'ünün lisans ve lisansüstü mezunu olduğu gözlenmektedir. Girişimcilerin yüksek eğitilmiş ve 40 yaşın üzerinde olmaları, katılımcıların yaklaşık 1/3'ünün, Amerika'ya eğitim amacıyla gelmiş bireylerden oluşması ve girişimcilerin iş kurmadan önce bir iş yerinde ücretli olarak belli bir süre çalışmış olmaları ile ilişkilendirilebilir.

Girişimcilerin girişimcilik nitelikleri konusundaki algıları, yönetsel girişimcilik algısı, temel girişimcilik algısı ve işe yönelik algı şeklinde üç temel faktör altında gruplandırılmıştır. Girişimcilerin risk alma, dürüstlük ve güvenilirlik ile ilgili algıları, temel girişimcilik nitelikleri boyutunda; planlı olma, doğru işi doğru zamanda yapma, çok çalışma ile ilgili algıları, işe yönelik girişimcilik nitelikleri boyutunda incelenmiştir. Katılımcı liderlik anlayışı, yetki devretme, beşeri ilişkilerde uyumlu olma, cesaret ve inançla engellerin aşılabileceğine inanma, yenilik ve değişimlere açık olma, bireysel ve özgün fikirlere sahip olma konularındaki algılar ise yönetsel girişimcilik nitelikleri boyutunda ele alınmıştır. Girişimcilerin her bir faktörü ("yönetsel algı", "işe yönelik algı" ve "temel girişimcilik algısı"), girişimcilik niteliği olarak önemli bulduğu belirlenmiştir. Ayrıca, "yönetsel algı" ve "işe yönelik algı" faktörleri arasında orta düzeyde önemli bir ilişkisellik görülmüş; erkek girişimcilerin "yönetsel algı" faktörüne, kadın girişimcilere göre daha fazla önem verdikleri anlaşılmıştır.

Daha önce yapılmış benzer çalışma sonuçlarına bakılacak olursa; Baycan Levent ve Kundak (2006), İsviçre'deki Türk girişimcilerin demografik özellikleri ile girişimciliğe yönelme nedenlerini incelemişler; Türk girişimcilerin, başkalarının yanında ücretli çalışmak istemedikleri, kendi işinin patronu olmak amacıyla girişimciliğe yöneldikleri sonucuna ulaşmışlardır (Baycan Levent ve Kundak, 2006:415). Bu sonuca göre, İsviçre'deki Türk girişimcilerin kişilik özellikleri bağlamında bağımsızlık/otonomi eğilimli oldukları söylenebilir. Turan ve Nacumidinova (2006), Türk ve Kırgız girişimcileri karşılaştırmışlar; Türk girişimcilerin girişimciliğe daha yatkın olduklarını, risk üstlenme, mücadeleci olma, hızlı karar verme, fırsatlara duyarlı olma, ikna ve hayal gücünü artırma konularında Kırgızlı girişimcilerin Türk girişimcilerden ders ve örnek almaları gerektiğini ifade etmişlerdir (Turan ve Nacumidinova, 2006:360). Şen ve arkadaşları (2007), Avrupa Birliği ve Almanya'daki Türk girişimcilerin demografik özelliklerini; Turan ve Kara (2007), İrlandalı ve Türk girişimcilerin girişimci özelliklerini karşılaştırmalı olarak ele almışlardır. Turan ve Kara (2007)'ya göre Türk girişimciler, girişimcilik faaliyetlerine yönelik güçlü bir kararlılığa ve olumlu tutuma sahipler, kendi işletmesini kuran insanlara ve serbest girişimi destekleyen ekonomik sistemlere hayranlık duyuyorlar ve başarı için güçlü bir başarı ihtiyacı içindeler. Friedman ve Aziz (2012) ise, Türkiye ve Amerika'daki girişimcilik faaliyetlerini inceledikleri

çalışmalarında, ABD'deki girişimcileri, fırsatların; Türkiye'deki girişimcileri zorunlulukların motive ettiğini; ABD'de büyük girişimci faaliyeti varken, Türkiye'deki bireylerin ABD'deki bireylere göre daha yüksek özlemleri ve beklentilerinin olduğunu ortaya koymuşlardır. Yine araştırma sonucuna göre Türkiye'deki bireylerin daha yüksek bir yüzdesi, girişimcilikte büyüme beklediklerini ve girişimciliği yüksek statülü cazip bir kariyer seçeneği olarak gördüklerini belirtmişlerdir (Friedman ve Aziz, 2012:96).

Çalışma sonuçlarından da görüleceği gibi, Amerika'da yaşayan Türk girişimcilerin girişimci nitelikleri kapsamında algılarının ortaya konduğu kapsamlı bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu nedenle araştırmanın özgün, çalışma bulgularının ise ilgilenenlere rehberlik edebileceği söylenebilir. Sonuçlara göre, Pittsburgh'daki Türk kökenli girişimcilerin, katılımcılık, beşeri ilişkilerde uyumluluk, cesaret ve inançla engellerin aşılabileceğine inanma, yenilik ve değişimlere açık olma, bireysel ve özgün fikirlere sahip olma, planlı olma, doğru işi doğru zamanda yapma, çok çalışma, risk alma, dürüst ve güvenilir olma gibi temel nitelikleri önemli buldukları anlaşılmıştır. Bu nitelikler, Turan ve Nacumidinova (2006)'nın çalışmalarında kısmen yer almış ve önemli bulunmuştur. Dolayısıyla bulgularımızın, Turan ve Nacumidinova (2006)'nın bulgularını desteklediği söylenebilir.

Araştırma kapsamında aşağıdaki çıkarsamalar ortaya konabilir:

- i. Araştırma ile Amerika Pittsburgh'da yer alan gıda sektörü içindeki Türk girişimcilerin temel girişimci nitelikleri belirli bir boyutta ortaya konulmuştur. Diğer bir deyişle araştırma hem uygulama hem de literatür açısından Türk girişimciliği kapsamında önemli sonuçlar içeren bir çalışmadır.
- ii. Araştırma sonucunda girişimcilik nitelikleri kapsamında Türk kökenli girişimcilerin farkındalığı ortaya konulmuştur. Diğer bir ifadeyle Türk girişimciler, pozitif olarak belirli bir düzeyde girişimcilik bilincine sahip bireylerdir.
- iii. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, olası girişimciler için fikişsel açıdan rehber niteliğindeki algı ve yargıları da içermektedir. Bu çerçevede yeni girişim ve girişimciler sözü edilen algı ve yargısal deneyimlerden büyük fayda görebileceklerdir.
- iv. Çalışma ile ileriki çalışmalara alt yapı teşkil edebilecek sonuçlara ulaşılmıştır. Benzer şekilde diğer ülkeler kapsamında da Türk girişimcilerin nitelikleri çeşitli açılardan ortaya konulabilecektir.

KAYNAKÇA

- Aidis, Ruta (2003), "Entrepreneurship and Economic Transition", **Tinbergen Institute Discussion Paper**, Amsterdam.
- Akdemir, Ali (2012), **İşletmeciliğin Temel Bilgileri**; 2.Baskı, Ekin.
- Barringer, Bruce R.; Ireland, R.Duane(2012), **Entrepreneurship**, Pearson
- Baycan Levent,T.; Kundak,S.(2006), "İsviçre'nin Girişimci Türkleri", **Uluslararası Girişimcilik Kongresi, Manas Üniversitesi Bildiri Kitabı**, Bışkek, s.405-418.
- Baysal, A.C.;Tekarslan, E.(1996), **İşletmeciler İçin Davranış Bilimleri**, 1996
- Berber, Aykut (2000), "Girişimci ile Yönetici Profiline Karşılaştırılması ve Girişimcilikten Yöneticiliğe Geçiş Süreci", **İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi**, Cilt: 15, Sayı: 1, İstanbul, s.23.
- Bieling, Peter J.; Beck, Aaron T. and Brown, Gregory K. (2000), "The sociotropy-autonomy Scale: structure and Implications", **Cognitive Therapy and Research**, Vol.24, No:6, pp.763-780.

- Boone,L.E.;Kurtz,D.L.(2013), **Çağdaş İşletme**, Çev.Edit: Azmi Yalçın, 14.Bas.Çev.Nobel, Ankara.
- Brémond, J.; Gélédan, A.(1990), **Dictionnaire Economique et Social**, Hatier.
- Certo, Samuel C.; Certo, S. Trevis (2009), **Modern Management**, Prentice Hall.
- Clark, David A. And Beck, Aaron T.(1991), “Personality Factors in Dysphoria: A Psychometric Refinement of Beck’s sociotropy-autonomy Scale”, **Journal of Psychology and Behavioral Assesment**, Vol.13, No:4, 1991,369-370.
- Coté, N.; Bélanger, L.; Jacques, J. (1994), **La Dimension Humaine des Organisations**, gaetan morin éditeur,
- Christopher J. Collins; Paul J. Hanges; Edwin A.Locke (2004), “The Relationship of Achievement Motivation to Entrepreneurial Behavior: A Meta-Analysis”, http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1207/S15327043HUP1701_5,11.5.2015, pages 95-117
- Cunningham, J. Barton; Lischeron, Joe (1991), “Defining Entrepreneurship”, **Journal of Small Business Management**; Jan 1991; 29, 1; ABI/INFORM Global pg. 45
- Dollinger, Marc J.(1999), **Entrepreneurship**, Prentice Hall.
- Drucker,Peter F.(1985), **İnnovation and Entrpreneurship**, Harper &Row, Publishers
- Eren, Erol(1998), **Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi**, Beta
- Eroğlu, Feyzullah(1995), **Davranış Bilimleri**, İstanbul
- Ersoy, Hüseyin(2010), “Kültürel Çevrenin Gışimcilik Tercihine Etkisi”, **Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi**, Cilt 2, Sayı 1, 71-77.
- EU Commision Report 2008.**
- Ewen, Robert B(1998), **Personality: A Topical Approach-Theories, Research, Major Controversies and Emerging Findings**, (Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum, 1998).
- Eyüpoğlu, Serife Zihni and Tulen Saner(2011), “Who is she? The Turkish Cypriot Female Entrepreneur”, **African Journal of Business Management**, Vol. 5(15), pp. 6247-6255, 4 August, 2011 Available online at <http://www.academicjournals.org/AJBM>, Academic Journals,
- Friedman, Barry A., Aziz, Nergis (2012), “Turkey and the United States: Entrepreneurship Activity, Motives, Aspirations, and Perceptions”, **International Journal of Business and Social Science**, Vol. 3 No. 3; February 2012:96-107
- Girard, 1962; <http://www.google.com.tr/books>
- Jones, Gareth R.; George, Jennifer M.(2006), **Contemporary Management**, McGrawHill Irwin,4th Edt.
- Gerber, Michael (1997), **Girişimcilik Tutkusu Küçük İşletmeler Niçin Batıyor, Nasıl Büyür?**,Çev. Tayfur Keskin, Sistem Yayıncılık, İstanbul
- Güney, Salih (2011), **Örgütsel Davranış**, Nobel
- Hill, Charles W.L.(2011), **Global Business Today** (seventh edition) McGraw-Hill Irwin.
- Kaya, N., Selçuk, S.(2007), “Bireysel Başarı Güdüsü Organizasyonel Bağlılığı Nasıl etkiler?”, **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, 8 (2), 175-190
- Bakan, İ. ;Kefe, İ.(2012), Kurumsal Açıdan Algı ve Algı Yönetimi, **Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İİBF Dergisi**, http://iibfdergisi.ksu.edu.tr/Imagesimages/files/2_0.pdf 17.9.2014

- Lischeron, Joe A.(1993), “The Entrepreneurial Personality”, **R&D Management**, Vol.23,January 1993:84.
- Kuip, Isobel van der; Verheul, Ingrid(2003), **Early Development of Entrepreneurial Qualities: the Role of Initial Education**, Zoetermeer.
- Kuratko, Donald F.(2009), **Entrepreneurship**, 8e, Copyright 2009; <https://books.google.com.tr/books?id=C3hUm9viQoMC&pg=PA30&dq=characteristics+of+entrepreneurs&hl=tr&sa=X&ved=0CCsQ6AEwAWoVChMI6MmX8PrQxwIVhw9yCh1qdAla#v=onepage&q=characteristics%20of%20entrepreneurs&f=false> 30.08.2015.
- Kreft, Steven F. and Sobel, Russel S. (2005), “Public Policy, Entrepreneurship And Economic Freedom”, **Cato Journal**, Vol. 25, No:3, <http://heinonline.org/HOL/LandingPagehandle=heinjournals/catoj25&div=56&id=&page=1.1> 2015.
- Mohanty, Sangram Keshari(2005), **Fundamentals of Entrepreneurship**, Prentice-Hall.
- Morgan, Clifford T.(1986), **Psikolojiye Giriş**, Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü Yayınları.
- Özcan, Nuray(1992), Örgütlerde Başarı Değerleme ve Türk Bankacılık Sektöründe Geleneksel ve Çağdaş Değerleme Uygulamalarının Analizi, Atatürk Ün.SBE,Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Pride, William M.;Hughes, Robert, J. And Kapoor, Jack R.(2008),**Business**, Houghton Mifflin Comp
- Rath, Jan(2000), **Immigrant Businesses, The Economic, Political and Social Environment**, Edited by, Jan Rath, in association with Centre For Research in Ethnic Relations University of Warwick, <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/144366/bb8ab986a13d0f7ede7c2673a1ef4f35.pdf?sequence=1#page=159/> 01.09.2015.
- Robbins, S. P.; Coulter, M.(2012), **Management**, Pearson, Eleventh Edition.
- Robbins S. P., Judge T. A. (2013), **Örgütsel Davranış**, Nobel, Ankara.
- Sambasivan, Murali; Abdul, Mohani; Yusop, Yuzliani(2009), “Impact of personal qualities and management skills of entrepreneurs on venture performance in Malaysia: Opportunity recognition skills as a mediating factor”, *Technovation*, Volume 29, Issue11, November 2009, Page,798-805;<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0166497209000479> 6.4.2015.
- Siropolis, Nicholas (1994), **Small Business Management**; Sixth Edition,Boston.
- Sucu, Yaşar, **Geçmişten Günümüze Yönetim Düşüncesindeki Gelişmeler: Bütünleştirici Bir Durumsallık Modeli**, Pdf, www.yasarsucu.net/word/YDG.doc 24.5.2014
- Süral Özer, P. & Topaloğlu, T. (2007), “Girişimci ve Yöneticilerin Öğrenilmiş Gereksinimleri ile Kontrol Odaklarının Kıyaslanmasına Yönelik Bir Araştırma”, **Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt 16, Sayı 2, 2007, s.439-456.
- Şen F., Ulusoy,Y., Şentürk, C.(2007), **Avrupa Birliği ve Almanya’da Türk Girişimcilerin Ekonomik Gücü**, Türkiye Araş. Merk. Vak. Essen, <http://www.dtik.org.tr.pdf> 15.4.2014
- Şimşek,M.Ş., Çelik, A.,Akgemci, T.(2014), **Davranış Bilimleri**, Eğitim Kitabevi, Konya
- Taş, A., Çitçi, U.Sanem.(2009), “Göçmen Girişimcilerin Girişimsel Yolculukları:Türkiye’deki Balkan Girişimciler”, **Uluslararası Balkanlarda Tarih ve Kültür Kongresi**, s.375-388.
- Tayşir, Nurgül Keleş (2013),“Girişimcilik Yönleri”,**Girişimcilik**,Edt.Nazan Yelkikalan,Beta, 87-112.
- Tekin, Mahmut (1999), **Girişimcilik**, Kendi İşini Kurma, İşletme, Damla Ofset, Konya.
- Tosun, Kemal (1990),**Yönetim ve İşletme Politikası**, İstanbul

- Turan, M; Kara, A. (2007), “An exploratory study of characteristics and attributes of Turkish entrepreneurs: A cross-country comparison to Irish entrepreneurs”, **Journal of International Entrepreneurship**, 2007/5, pp.25-46.
- Turan M. ve Nacumidinova S. (2006),”Girişimcilerin Sahip Olduğu Kişiliklerin Kùltürler Arası Değişim Göstermesi Türkiye ve Kırgızistanlı girişimciler Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma”,**Uluslararası Girişimcilik Kongresi Bildiri Kitabı**, Manas,s.351-361.
- Tüsiad, **Türkiyede Girişimcilik**, Aralık 2002, Yayın No. TÜSİAD-T/2002-12/340 <http://www.tusiad.org.tr/rsc/shared/file/girisimcilik.pdf> 28.1.2014)
- Waldinger, R.(1984),”Immigrant Enterprise İn The New York Garment Industry”, **Social Problems**, Vol.32,No:1, pp.60-71.
- Waldinger R., Robin W., Howard A.(1985), “Ethnic Business And Occupational Mobility In Advanced Societies”, **Sociology**,Vol:19, No:4, pp.586-597.
- Waldinger R., Robin W., Howard E. A., John H. S.(1990), “Ethnic Entrepreneurs: Immigrant Business in Industrial Societies”,1990,<http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?30.1.2014>.
- Yang, Chulgen(Charlie), Goralski, Margaret A. (2011), “A Comprative Study On Native-Born And Foreign-Born Female Entrepreneurs: A narrative Approach”, **Business Research Yearbook**, Goralski, Margaret A.; Leblanc III, H. Paul; Adams, Marjorie G., Volume: XVIII, Number 1, 2011:158-163.
- Zhao, Hao and Seibert, Scott E(2006), “The Big Five Personality Dimensions and Entrepreneurial Status: A Meta-Analytical Review”, **Journal of Applied Psychology**, Vol. 91, No. 2, 2006:259-271.
- <http://pittsburghpa.gov/> 25.08.2015
- <https://tr.wikipedia.org/Pittsburgh> 29.08.2015
- <http://www.fuatur.com> 25.08.2015
- <http://www.tdk.gov.tr/istek> 12.1.2014
- <http://www.tusiad.org.tr/rsc/shared/file/girisimcilik.pdf> 28.1.2014

Extended Abstract:

It is stated that qualities of entrepreneurs who organize, conduct and take a risk about the business have potential to affect individual and organizational success. According to many small enterprises experts, main reason of being successful or unsuccessful for the business/enterprise is entrepreneur. From this point of view, fundamental aim of this research is to determine perceptions of entrepreneurs with Turkish origin living in USA in terms of entrepreneurship qualities. Survey documents prepared for this subject are applied to 30 Turkish origin entrepreneurs at food sector in Pittsburgh at the period between 2013 December and 2014 March.

In this study, perceptions of entrepreneurs in the context of entrepreneurship qualities are analyzed in the framework of three factors: “basic entrepreneurship perception”, “perception towards business” and “administrative perception”. Entrepreneurs’ perceptions of taking risks, honesty and credibility are assessed in terms of “basic entrepreneurship perception” while their perceptions of being planned, doing the right thing at the right time and working hard are evaluated in terms of “perception towards business”. In addition, their perceptions on the notion of participant leadership, authority transfer, being congruent in social relations, belief in overcoming obstacles by courage and faith, being open to novelties and change, having unique and original ideas are addressed in terms of “administrative perception”.

It is stated that entrepreneurs find each factor (‘administrative perception’, ‘perception towards business’ and ‘basic entrepreneurship perception’) important as entrepreneurship quality. It is seen that there is medium level relationally between ‘administrative perception’ and ‘perception towards business’. Also, male entrepreneurs give more importance to factor of ‘administrative perception’ than female ones.